

مسکن کارگران؛ خیلی دور، خیلی دور

هزار وعده «رندان» یکی وفانشود

زهره معرفت

«داشتن مسکن متناسب بانیا، حق هر فرد و خانواده ایرانی است». این حق را اصل ۳۱ قانون اساسی به همه مردم می دهد و در ادامه، دولت را موظف می کند تا با رعایت اولویت برای آنهایی که نیازمندترند، زمینه اجرای این اصل را فراهم کند. کارگران یکی از گروههایی هستند که به صراحت در این قانون از آنها نام برده شده و کمک به ایجاد مسکن کارگری یکی از وظایف اصلی دولت ها خوانده شده است. علاوه بر این، ماده ۱۴۹ قانون کار بر نقش توأمان دولت و کارفرمایان برای رساندن کارگران به این حق اساسی تأکید می کند. در این ماده آمده است: «کارفرمایان مکلفند با تعاونی های مسکن و در صورت عدم وجود این تعاونی ها، مستقیماً با کارگران فاقد مسکن جهت تأمین خانه های شخصی مناسب همکاری کنند و همچنین کارفرمایان کارگاه های بزرگ مکلف به احداث خانه های سازمانی در جوار کارگاه یا محل مناسب دیگر هستند». دولت تا تأکید شده است: «دولت موظف است با استفاده از تسهیلات بانکی و امکانات وزارت مسکن و شهرسازی، شهرداری ها و سایر دستگاه های ذیربط همکاری لازم را انجام دهد».

با وجود این الزامات قانونی برای تأمین مسکن گروه های ضعیف جامعه از جمله کارگران، دولت ها در طول ۴۳ سال بعد از انقلاب جز در دوره های کوتاه ای، از پس این وظیفه مهم خود بر نیامده اند. اگر چه در دوره های مختلف و به عناوین مختلف برنامه هایی برای تأمین مسکن گروه هایی از جامعه اجرایی شده اما چنین برنامه هایی هیچ زمانی نتوانسته آن طور که باید در راستای تأمین مسکن کارگران باشد.

در طول این سال ها با پیاده شدن سیاست انجماد مزدی، دستمزد کارگران فاصله قابل توجهی با نرخ تورم و سبده واقعی معیشت پیدا کرده و قدرت خرید کارگران کاهش یافته است. در چنین شرایطی برنامه هایی که دولت برای مسکن کارگران و طبقات ضعیف جامعه پیاده کرده موفق نبوده و گواه آن اینکه کارگران خودمانده اند و به سختی می توانند از پس پرداخت طرح های رنگارنگ دولتی برآیند.

این چه جور حمایتی است؟

«همایونی» فعال صنفی و از کارگران شهرداری زنجان که برای به واقعیت رساندن رویای خانه دار شدن، بعد از سال ها کار تصمیم گرفت در یکی از طرح های دولتی شرکت کند، می گوید: سال ۹۹ من و خیلی از کارگران دیگر در طرح مسکن ملی دولت روحانی شرکت کردیم. در ابتدا آورده اولیه متقاضی را ۱۵۰ میلیون تومان تعیین کردند که قرار شد این مبلغ در اقساط ۴۰ میلیون تومانی هر شش ماه یک بار پرداخت شود. او ادامه می دهد: بعد از مدتی به پهنانه افزایش نرخ تورم، مبلغ اولیه ۱۵۰ میلیون تومانی را به ۲۰۰ میلیون تومان و بعد به تازگی آن را به ۳۲۰ میلیون تومان رسانده اند که در این صورت اقساط قابل پرداخت ۴۰ میلیون تومانی متقاضیان از حدود ۳ قسط به حدود ۸ قسط می رسد.

به گفته او، بسیاری از کارگران توان پرداخت این اقساط ۴۰ میلیون تومانی را ندارند. آنها روی همان مبلغ اولیه ۱۵۰ میلیون تومانی حساب کردند و برای تأمین همان ۳-۴ قسط اولیه از اندوخته سال ها کارشان گذاشتند، طلا و سکه و موتور و ماشین فروختند تا قسط های بعدی را پرداخت کنند اما باز هم خیلی هایسان کم آورده اند.

این ارقام البته غیر از بازپرداخت وامی است که دولت قرار است در فرآیند تکمیل این پروژه به شرکت کنندگان پرداخت کند. از قرار معلوم، دولت برای این طرح ۴۵۰ میلیون تومان وام در نظر گرفته که بازپرداخت آن به همراه کارمزد، قطعاً توان کارگری که ماهی ۶ تا ۱۰ میلیون تومان حقوق می گیرد، خارج

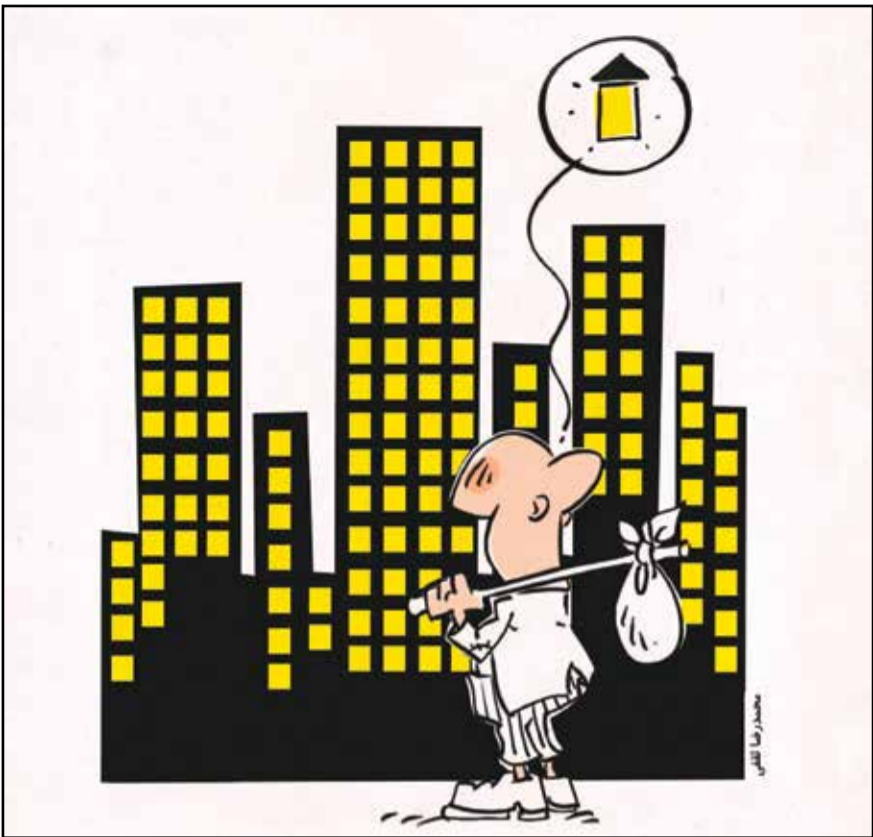
است. چنین طرحی را قطعاً نمی توان حمایت دولتی از اقشار ضعیف برای خانه دار شدن دانست. این کارگر می گوید: کارمزد وامی که دولت خودمانده اند و به سختی می توانند از پس پرداخت اقساط ماهیانه و پیش پرداخت طرح های رنگارنگ دولتی برآیند.

کارگران شهرداری زنجان که برای به واقعیت رساندن رویای خانه دار شدن، بعد از سال ها کار تصمیم گرفت در یکی از طرح های دولتی شرکت کند، می گوید: دو سال از کلنگ زنی برای ساخت این خانه ها می گذرد. قرار بود این مسکن ها ماهی ۴ درصد پیشرفت داشته باشند اما پروژه به مانده ۲۸ درصد رشد کرده است. پیگیری کردیم می گویند پیمانکار جریمه می شود. جریمه پیمانکار به چه درد من که اجاره خانه ام سالم ۲ میلیون تومان شده می خورد؟

از آنجا که قیمت ها دائم رو به افزایش است، هر چقدر کار طولانی تر شود، پول بیشتری برای ساخت خانه از شرکت کنندگان می گیرند اما سوال این است که کارگری که حقوقش براساس نرخ تورم و افزایش قیمت ها

مسکنی: زمین اولین مسأله ماست. به ما زمین بدهند تا ۵۰۰ هزار مسکن بسازیم. همچنین به عنوان مسأله به دوستان اعلام کردیم که اگر مبنای تسهیلات ۱۸ درصد و با پرداخت ۹ میلیون تومان در ماه باشد، هیچ کارگری نمی تواند آن را بپردازد

افزایش پیدا نمی کند چگونه می تواند از پس چنین افزایش قیمتی بر بیاید؟ این کارگر حتی برای ورود به چنین طرحی به سختی از پس قیمت های تعیین شده اولیه برمی آید حال آنکه در طول پروژه ساخت این خانه ها گاهی چندین برابر قیمت تعیین شده اولیه از کارگر پول دریافت می کنند. به همین دلیل خیلی از کارگرا، همان ابتدا یا وارد چنین طرح هایی نمی شوند یا مجبورند در میانه راه انصراف بدهند. این کارگر می گوید: دلمان خوش بود که دولت قرار است کاری برای کارگران انجام دهد اما این چه جور حمایتی است؟ رقمی که من قرار است پرداخت کنم بدون کارمزد چیزی حدود ۷۷۰ میلیون تومان و با کارمزد احتمالاً نزدیک به یک میلیارد تومان است در حالی که همین الان یک خانه ۹۰ متری در شهر زنجان حدود ۸۰۰ میلیون تومان است.

نشده و معمولاً ناموفق عمل کرده است. به عبارتی دیگر، طرح های حمایتی برای خانه دار کردن افراد به جای آنکه به نفع اقشار ضعیف جامعه باشد معمولاً به نفع دلالت و پیمانکاران بوده است.

هر دم از باغ وعده، بری می رسد
آخرین وعده ساخت مسکن کارگری را «محمد هادی زاهدی وفا» سرپرست فعلی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی داده است. او کمتر از یک ماه پیش از ساخت ۵۰۰ هزار واحد مسکونی برای کارگران خبر داد؛ خبری که به فاصله چند روز از سوی «مهدی مسکنی» معاون امور تعاون این وزارتخانه نیز تکرار شد.

رقمی که من کارگر قرار است پرداخت کنم، بدون کارمزد حدود ۷۷۰ میلیون تومان و با کارمزد احتمالاً نزدیک به یک میلیارد تومان است در حالی که همین الان یک خانه ۹۰ متری در شهر زنجان حدود ۸۰۰ میلیون تومان است

اما چنین وعده ای چقدر جدی است و یا اعتبارات چنین طرحی فراهم شده و در نهایت اینکه آیا این طرح به گونه ای برنامه ریزی شده که کارگران توان شرکت در آن را داشته باشند؟ تمام این سوالات را در یک نشست خبری از مهدی مسکنی پرسیدیم تا به میزان جدیت این طرح پی ببریم. مسکنی در پاسخ به سوال ما گفت: «شفاف بگویم که زمین مسأله ماست، باید به ما زمین بدهند تا این تعداد مسکن ساخته شود». او سپس به موضوع مهم اعتبارات اشاره کرد و گفت: «ما به عنوان مسأله به دوستان اعلام کردیم که اگر مبنای تسهیلات ۱۸ درصد و با پرداخت ۹ میلیون تومان در ماه باشد هیچ کارگری نمی تواند آن را بپردازد. دوستان نیز در حال حاضر در حوزه تامین منابع کار می کنند».

واضح است با پاسخی که از معاون تعاون وزارت کار گرفتیم و با پیشینه ای که از عدم موفقیت چنین طرح های داریم نمی توانیم چندان خوشبین به چنین خبری یا بهتر است بگوییم چنین وعده ای باشیم. با این حال باید صبر کرد و دید داستان ساخت ۵۰۰ هزار واحد مسکونی برای کارگران به کجا می رسد.

ومی گوید: بابرگزاری نشست های منظم توجیحی، حوادث ناشی از کار و بیماری های شغلی به حداقل می رسد. به گفته وی، آموزش و فرهنگ سازی در خصوص رعایت نکات ایمنی و حفاظت فنی در محیط های کار در جلوگیری از وقوع حوادث ناشی از کار موثر است. براساس اعلام معاونت روابط کار و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در اوایل استقرار دولت سیزدهم، اقدامات موثری در بازمهندسی حوزه ایمنی و سلامت شغلی مبتنی بر تحول ساختاری در سطح کلان ملی در حوزه ایمنی و بهداشت کار شکل گرفت. تصویب مقاوله نامه شماره ۸۱ سازمان بین المللی کار با موضوع «بازرسی کار در صنعت و تجارت» و مقاله نامه شماره ۱۵۵ با موضوع «ایمنی و بهداشت شغلی» به عنوان محورهای راهبردی کلان از تقای ایمنی و سلامت کار در سطح ملی توسط مجلس از جمله این اقدامات به شمار می رود که امید است دستاوردهای مثبتی در زمینه گسترش فرهنگ ایمنی و رعایت بهداشت در محیط کار به دنبال داشته باشد.

ومی گوید: با وجود آنکه در حوزه کاهش حوادث کار تلاش شده با ارائه آموزش هادر محیط کار از وقوع حوادث ناشی از کار جلوگیری شود اما همچنان با کمبود بازرسان کار مواجه هستیم و لازم است در این زمینه تقویت بازرسان کار در دستور کار قرار گیرد.

وی پیشنهاد می کند که در راستای افزایش تعداد بازرسان و همچنین آموزش نیروهای کار، از ظرفیت تشکل های کارگری بیش از پیش استفاده شود. اصلای ضمن اشاره به ماده ۹۵ قانون کار، برگزاری نشست های مشترک استانی با کارفرمایان در راستای تشریح مقررات و ضوابط فنی و بهداشت کار را خواستار شده

رئیس انجمن صنفی کارگران خباز مشهد: کارگران نانوايي ها از افزايش قانوني حقوق بهره مند نشده اند

رئیس انجمن صنفی کارگران خباز مشهد گفت: کارگران خباز نانوايي های سنتی مشهد نسبت به عدم افزایش حقوق خود از ابتدای سال جاری تاکنون طبق مصوبات قانون کار معترض هستند. به گزارش ایلنا، ابوالفضل صاحب قرانی گفت: با وجود مصوبه افزایش ۷۴٫۴ درصدی حداقل دستمزد شورای عالی کار برای کارگران، از سال جاری حقوق روزمزدی کارگران خباز مشهد هنوز همان ۱۵۰ هزار تومان در روز به ازای ۸ ساعت کار است که با احتساب ۴ روز تعطیلی در ماه، دستمزد این کارگران کمتر از ۴ میلیون تومان (۳ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان) می شود. وی با بیان اینکه «نامه نگاری های فراوانی به اداره کار استان خراسان رضوی و شهر مشهد انجام داده ایم»، گفت: کارگران نانوايي های شهر مشهد تاکنون صرفاً به دلیل احترام به زائران و حرمت ایام محرم و صفر بوده که به جز نامه نگاری تنظیم خواهانه، نسبت به وضعیت حقوقی خود سکوت کرده اند و پس از آن شاید عده ای از همکاران مادیرگر سر کار نروند. وی با اشاره به طرح جدید یارانه نان و ایجاد کارت خوان های دولتی گفت: دولت قرار است که به صاحبان نانوايي ها در جهت سامان دهی یارانه نان با قراردادن این کارت خوان ها ۱۵ درصد از منابع صرفه جویی یارانه ای را اختصاص دهد اما در عین حال هیچ رقمی برای کارگران خباز در نظر نگرفته است.

استاندار گیلان:

فقر مطلق در منطقه ای بینیم، مدیران آن را نخواهیم بخشید

استاندار گیلان با تأکید بر تلاش همه مدیران برای جذب اعتبارات گفت: نباید در هیچ منطقه گیلان شاهد فقر مطلق باشیم. اگر در منطقه ای چنین وضعیتی مشاهده شود مدیران منطقه را نخواهیم بخشید. به گزارش مهر، اسدالله عباسی در جلسه کارگروه اقتصادی، اشتغال و سرمایه گذاری گیلان، با تأکید بر ایجاد اشتغال پایدار اظهار کرد: پایداری اشتغال طبق سیاست های دولت سیزدهم اهمیت دارد و همه دستگاه ها باید این هدف را در دستور کار قرار دهند. وی با گلایه مندی از عدم حضور برخی فرمانداران و مدیران در این جلسه بیان کرد: به غایبان تذکر و اخطار دهید و در صورت تکرار هیچ تعاریفی با این افراد نداریم زیرا باید با مردم صادق الودباشیم. عباسی با اشاره به اینکه باید از تمامی ظرفیت ها برای احیای واحدهای نیمه فعال و تعطیل بهره بگیریم، افزود: چرا در آمار برخی شهرستان ها در صد اشتغال رتبه بالای ۱۵ دارد.

عباسی با تأکید بر تلاش جهادی دستگاه ها و جذب کامل اعتبارات تخصیص یافته بیان کرد: برخی از دستگاه ها از روزمرگی خارج شوند و با طرح های نوو خلافت عمل کنند. اگر می خواهید با نگاه قبلی کار کنید رشد ۸ درصدی اقتصادی محقق نمی شود و در هیچ زمینه ای پیشرفت نمی کنیم.

رئیس بنیاد ملی گندم کاران خبر داد: بدهی ۱۲ هزار میلیارد تومانی دولت به کشاورزان

رئیس بنیاد ملی گندم کاران گفت: در حال حاضر دولت ۱۲ هزار میلیارد تومان به کشاورزان بابت خرید تضمینی گندم بدهکار است که باید زودتر پرداخت شود زیرا در برخی استان ها زمان کشت جدید فرارسیده و کشاورزان نیازمند منابع مالی برای تهیه نهاده های مورد نیاز خود هستند.

عطاالله هاشمی در گفت و گو با ایسنا با بیان اینکه بودجه خرید گندم بر پایه قیمت هر کیلو ۷۵۰۰ تومان بسته شده بود، گفت: بعد از افزایش ۴۰۰۰ تومانی قیمت خرید تضمینی گندم در ابتدای سال، تامین منابع مالی به خوبی انجام نشد.

وی ادامه داد: در استان های شمال غرب حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان بدهی به کشاورزان داریم.

رئیس بنیاد ملی گندم کاران اضافه کرد: متأسفانه این بدهی ها در مناطقی است که فاصله برداشت و کاشت بسیار کوتاه است. در استان های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل هم کشاورزان در حال برداشت هستند و هم زمان کاشت فرارسیده است و منابع مالی ندارند که نهاده های مورد نیاز خود را تأمین کنند.

وی تصریح کرد: لزوم تأمین این ۱۲ هزار میلیارد تومان و پرداخت آن به کشاورزان احساس می شود و باید هر چه سریعتر این بدهی ها پرداخت شود.

گزارش

کاهش حوادث کار در سه سال منتهی به ۱۴۰۰

فعال صنفی: با کمبود بازرسان ایمنی مواجه هستیم

گزارش هاشمی می دهد که همه ساله در جهان، بیش از یک میلیون نفر بر اثر حوادث ناشی از کار جان خود را از دست

داده و عده بسیاری دچار آسیب های جدی می شوند. بر همین اساس، موضوع صیانت از نیروی انسانی باید یکی ازغدغه های مهم وزارت کار به شمار برود و کاهش حوادث شغلی و صیانت از نیروی انسانی باید از رویکردهای بازرسان کار باشد. به گزارش ایسنا و براساس آمار مرکز برنامه ریزی و اطلاعات راهبردی وزارت کار، تعداد آسیب های شغلی در فاصله سال های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ روند کاهشی داشته به نحوی که در سال ۱۴۰۰ تعداد آسیب های شغلی برابر ۸۹۳۱ نفر حادثه گزارش شده که سهم مردان ۹۶٫۷ درصد و ۳٫۳ درصد سهم زنان بوده است. «علی اصلائی» کارشناس حوزه کار با تأکید بر لزوم افزایش بازرسی از محیط های کاری

ندارند حتی ماه دیگر شاغل باشند. این تبعیض نه فقط در دستمزد بلکه در تمام شرایط شغلی برقرار است، حتی در کمپ ها، سرویس های حمل و نقل و غذای رسمی ها هم بهتر و با کیفیت تر از شرکتی هاست. نمی دانیم چرا این مناسبات را به نفع عدالت و برابری تغییر نمی دهند؟

امید برای ساماندهی استخدام ها تبدیل به ناامیدی شده است

بر داشته شوند ولی نه تنها این اتفاق نیفتاده بلکه به نظر می رسد اصرار زیادی بر باقی ماندن این شرکت ها و برگزاری مناقصات جدید دارند. در این شرایط کارگران پیمانکاری، امید چندانی به بهبود وضعیت در آینده ندارند. ما شاهد مهاجرت کارگران فنی و متخصص پارس جنوبی به کشورهای همسایه هستیم. کارگران وقتی می بینند در پارس جنوبی آینده ندارند، دست به مهاجرت می زنند و این کاملاً طبیعی است. به گفته وی، راه صیانت از نیروی کار تأمین حداقل ها برای آنان است. اکنون ما اطمینان نداریم در مهر ماه و بعد از پایان تعطیلی مجلس آیا اتفاق خاصی می افتد و طرح ساماندهی مصوب می شود یا خیر؟

سلیمانی از تبعیض دیر پا در عسلویه و کنگان انتقاد کرد و گفت: کارمندان رسمی نفت از همه امکانات بهره مندند اما شرکتی ها و کارگران از کان ثالث امید

فعال صنفی کارگران پارس جنوبی:

امید برای ساماندهی استخدام ها تبدیل به ناامیدی شده است

یک فعال صنفی کارگران فازهای مختلف پارس جنوبی از شرایط دشوار شغلی کارگران شرکتی این منطقه و دورنمای نه چندان روشن آینده انتقاد کرد. حشمت الله سلیمانی در گفت و گو با ایلنا با انتقاد از بی توجهی به وضعیت شغلی کارگران شرکتی و ارکان ثالث صنعت نفت و گاز گفت: شش ماه از سال گذشته و نمایندگان مجلس به وعده ها عمل نکرده اند. طرح ساماندهی استخدام کارکنان دولت که قرار بود تا پایان سال قبل و در نهایت تا پایان بهار امسال به تصویب برسد، همچنان در کمیسیون اجتماعی مجلس معطل مانده و اقدامات کوچک تر مثل اجرای طرح طبقه بندی مشاغل نیز برای بسیاری از کارگران شرکتی صنعت نفت و گاز صورت نگرفته است. وی با بیان اینکه «کارگران به تدریج امید خود را به بهبود وضعیت از دست داده اند»، می گوید: قرار بود در سال جاری شرکت های پیمانکاری از میان